

Ako si môžem uplatniť voči páchatelovi nárok na náhradu škody alebo využiť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku v rámci súdneho konania (trestného konania) a na koho sa môžem obrátiť v súvislosti s uplatnením tohto nároku?

Na uplatnenie nároku na náhradu škody máte právo podať občianskoprávnu žalobu proti obvinenému v rámci trestného konania. Vyšetrovací orgán alebo prokuratúra musí vysvetliť obeti postup podania občianskoprávnej žaloby, základné požiadavky pre občianskoprávnu žalobu, lehotu na podanie občianskoprávnej žaloby a dôsledky uplynutia tejto lehoty.

V akej fáze trestného konania by som si mal(-a) uplatniť nárok?

Máte právo podať občianskoprávnu žalobu najneskôr do desiatich dní po preskúmaní trestného spisu. Je možné požiadať prokuratúru o predĺženie tejto lehoty.

V prípade prekročenia lehoty sa občianskoprávna žaloba vráti, ale v tomto prípade si môžete uplatňovať nárok na náhradu škody na občianskom súde.

Čo môžem žiadať v rámci uplatnenia nároku a ako by som ho mal(-a) predložiť (označiť celkovú sumu a/alebo uviesť jednotlivé straty, ušlé zisky a úroky)?

V občianskoprávnej žalobe môžete vzniesť nárok, ktorého cieľom je obnoviť alebo napraviť pokojný stav narušený skutkom, ktorý je predmetom trestného konania. Skutkové okolnosti, na ktorých je založený takýto nárok sa musia v podstate prekrývať so skutočnosťami trestného činu, ktorý sa má riešiť, a musí byť takisto možné prejednať takýto nárok v občianskom súdnom konaní.

Civilná žaloba sa musí podať v písomnej forme a musí obsahovať podrobnosti o žalobcovi a žalovanom a jasne vyjadrený nárok obeť a skutkových okolností a dôkazov, na ktorých je založený nárok obeť. Nárok musí byť kompletný (t. j. musí obsahovať sumy všetkých druhov škôd, za ktoré sa obeť domáha náhrady škody). V žalobe o náhradu škody za nemajetkovú ujmu je možné ponechať nešpecifikovanú sumu uplatňovaného nároku na náhradu škody a možno požadovať spravodlivú náhradu škody na základe vlastného uváženia súdu.

Orgán, ktorý vedie konanie, môže stanoviť lehotu na odstránenie nedostatkov v občianskoprávnej žalobe.

Existuje osobitný formulár na uplatnenie takýchto nárokov?

Osobitný formulár pre občianskoprávne žaloby nie je vytvorený.

Aké dôkazy musím predložiť na podporu svojho nároku?

K občianskoprávnej žalobe sa musí pripojiť dôkaz o skutočnostiach tvoriacich základ nároku obeť, a z ktorých má obeť v úmysle vychádzať bez ohľadu na súbor dôkazov predložených prokuratúrou.

Vzťahujú sa na uplatnenie môjho nároku súdne poplatky alebo iné náklady?

Pojednávanie o občianskoprávnej žalobe v trestnom konaní je oslobodené od poplatkov okrem občianskoprávnej žaloby o náhradu škody za nemajetkovú ujmu, ak je nárok na takúto náhradu škody založený na iných dôvodoch ako tých, ktoré spôsobili ublíženie na zdraví alebo inú poruchu zdravia, alebo úmrtie žiteľa.

V prípade zamietnutia občianskoprávnej žaloby znáša výdavky súvisiace s konaním o občianskoprávnej žalobe alebo preukázaním nároku vo verejnom práve obeť. Ak sa čiastočne vyhovie občianskoprávnej žalobe, súd rozdelí náklady spojené s konaním o občianskoprávnej žalobe medzi obeť, obvineného a obžalovaného s ohľadom na všetky okolnosti. Súd môže takisto rozhodnúť, že výdavky obeť súvisiace s konaním o občianskoprávnej žalobe znáša čiastočne alebo v plnej výške obeť, ak by nariadenie zaplata výdavkov protistranou bolo mimoriadne nespravodlivé alebo neprimerané vo vzťahu k protistrane.

Ak súd zamietne prejednať občianskoprávnu žalobu z dôvodu oslobodzujúceho rozsudku alebo ukončenia trestného konania, výdavky týkajúce sa konanie o občianskoprávnej žalobe znáša štát. Ak súd zamietne prejednať občianskoprávnu žalobu z iných dôvodov, súd rozdelí výdavky týkajúce sa konania o občianskoprávnej žalobe medzi obeť a štát so zohľadnením všetkých okolností.

Môžem pred a/alebo počas konania získať právnu pomoc? Môžem ju získať, aj keď nežijem v krajine, v ktorej prebieha konanie?

Štátna právna pomoc sa vám poskytne, ak existujú dôvody uvedené v zákone o štátnej právnej pomoci. Ak súd zistí, že vaše základné záujmy môžu byť nedostatočne chránené bez pomoci advokáta, súd môže z vlastného podnetu rozhodnúť o poskytnutí štátnej právnej pomoci na základe a podľa postupu ustanoveného v zákone o štátnej právnej pomoci.

Osobe sa môže poskytnúť štátna právna pomoc, ak jej finančná situácia v čase, keď požaduje právnu pomoc, znamená, že nie je schopná zaplatiť za príslušné právne služby, alebo ak je schopná platiť za právne služby len čiastočne alebo v splátkach, alebo ak jej finančná situácia neumožňuje plniť základné existenčné potreby po zaplatení za právne služby.

Štátna právna pomoc sa poskytne osobám, ktoré v čase podania žiadosti o štátnu pomoc majú bydlisko v Estónskej republike alebo inom členskom štáte Európskej únie, alebo sú občanmi Estónskej republiky alebo iného členského štátu Európskej únie. Iným osobám sa poskytne právna pomoc len vtedy, ak to vyplýva z medzinárodného záväzku záväzného pre Estónsko.

Zákon uvádza dôvody na zamietnutie poskytnutia štátnej právnej pomoci. Štátna právna pomoc sa neposkytne, ak je napríklad žiadateľ schopný chrániť svoje práva na vlastný účet; ak žiadateľ vlastní majetok, ktorý sa môže predať bez veľkých ťažkostí, aby pokryl náklady na právne služby; a ak náklady na právne služby nie sú pravdepodobne vyššie ako dvojnásobok priemerného mesačného príjmu žiadateľa po odrátení daní a povinných platieb poisťného, sumy vyčlenenej na plnenie vyživovacej povinnosti vyplývajúce zo zákona, ako aj primeraných nákladov na bývanie a dopravu. Štátna právna pomoc sa neposkytne ani vtedy, ak za daných okolností je zjavne nepravdepodobné, že žiadateľ bude môcť chrániť svoje práva; ak sa štátna právna pomoc uplatní s cieľom podať návrh na náhradu nemajetkovej ujmy a neexistujú naliehavé verejné dôvody v danom prípade; alebo ak možný prínos pre žiadateľa pri rozhodovaní o prípade je neprimerane malý v porovnaní s odhadovanými výdavkami na štátnu právnu pomoc.

Štátna právna pomoc sa poskytuje na základe žiadosti osoby. Ak osoba žiada o štátnu pomoc ako obeť v trestnom konaní, o poskytnutí štátnej právnej pomoci osobe rozhodne súd, ktorý prejednáva vec, alebo v rámci predsúdneho vyšetrovania trestného prípadu súd, ktorý bude mať právomoc rozhodovať o trestnej veci.

Žiadosť o štátnu právnu pomoc sa musí predložiť v estónčine na príslušnom formulári žiadosti. Žiadosť sa môže predložiť aj v angličtine, ak o právnu pomoc žiada fyzická osoba, ktorá má bydlisko v inom členskom štáte Európskej únie, alebo ktorá je občanom iného členského štátu Európskej únie.

Osoba, ktorá žiada o štátnu právnu pomoc, musí k žiadosti priložiť riadne vyhotovené a podpísané vyhlásenie o finančnej situácii žiadateľa, a ak je to možné, tak aj iné dôkazy o tejto situácii. Ak osoba nemá pobyt v Estónsku, musí k svojej žiadosti priložiť vyhlásenie o svojom príjme a príjme členov svojej rodiny v priebehu posledných troch rokov vydané príslušným orgánom krajiny jej pobytu. Ak toto vyhlásenie nie je možné predložiť z dôvodov nezávislých od žiadateľa, o poskytnutí štátnej právnej pomoci je možné rozhodnúť bez tohto vyhlásenia.

V akom prípade by trestný súd zamietol môj nárok alebo odmietol rozhodovať vo veci uplatnenia môjho nároku voči páchatelovi?

Súd môže zamietnuť prejednať občianskoprávnu žalobu, a to najmä v prípade, ak žaloba nespĺňa príslušné požiadavky, ak sa skončilo trestné konanie, alebo ak je vydaný rozsudok o zbavení obvinení. Súd môže takisto zamietnuť prejednať občianskoprávnu žalobu, ak sa obeť alebo odporca nedostaví na pojednávanie a prípad sa nemôže prejednať bez ich prítomnosti. Okrem toho môže súd zamietnuť prejednať občianskoprávnu žalobu v prípade odsúdenia v trestnom konaní.

Občianskoprávna žaloba sa zamietne, ak neexistujú dôvody jej prijatia.

Môžem sa proti takémuto rozhodnutiu odvolať alebo uplatniť iné prostriedky nápravy/uspokojenia nároku?

Ak súd zamietol prejednať občianskoprávnu žalobu, môžete si uplatňovať nárok na náhradu škody na občianskom súde. Máte právo podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa na okresnom súde.

Ak mi súd prizná náhradu škody, ako zaistím výkon rozsudku voči páchatelovi a akú pomoc môžem v tejto súvislosti získať?

Ak odsúdený páchatel nezaplatí sumu priznanú rozsudkom, máte právo sa na základe rozsudku obrátiť na súdneho exekútora, ktorý zabezpečí exekučné konanie.

Posledná aktualizácia: 15/08/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.